א ליכטיגן תמיד
אידיש
פנים מאירות
אנגעמען דאס לעבן - מיט א רואיגקייט
דורך אמונה שלום בטחון און שמחה

אור הבוקר

יום ב' פרשת ואתחנן תשפ"ב

נחמו נחמו עמי

שוין אנגעקומען די צייט פון 'נחמה'

תוכן המאמר: שוין אנגעקומען די צייט פון 'נחמה' / לאז זיך נישט טרייסטן... / זיך נישט לאזן טרייסטן סתם אזוי! / זיך אויסבעטן א געגצליכע נחמה / די הפטורה – א שמועס צווישן כנסת ישראל מיט הקדוש ברוך הוא.

שוין אנגעקומען די צייט פון 'נחמה'

אין די פוסקים שטייט, אז יעצט איז די צייט וואס מען איז שוין מסיח דעת פון די אבילות, און עס קומט יעצט זיבן וואכן פון 'נחמתא' - נחמו נחמו עמי, יאמר אלקיכם. מיר דארפן לעבן מיט אמונה פשוטה, און זיך גרייטן אויף ביאת המשיח, זיך גרייטן אויף די הייליגע טעג, זיך גרייטן אז בעזר השם ובס"ד וועלן מיר שוין קענען עולה רגל זיין קומענדיגן סוכות אין בית המקדש השלישי, בעזר השם ובס"ד, נאר מיט אמונה פשוטה, נאר מיט חיזוק, און נאר מיט שמחה.

לאז זיך נישט טרייסטן...

מען פארציילט, אז נאכדעם וואס דער הייליגער רבי שלמה פון קארלין זצ"ל איז רח"ל געהארגעט געווארן דורך די קאזאקן, אין יאר תקנ"ב הי"ד. איז זיין זון רבי משה פון לודמיר זצ"ל געקומען צום הייליגן רבי ר' ברוכ'ל פון מעזיבוש זצ"ל, ער איז געווען צעבראכן. האט איס דער רבי ר' ברוכ'ל געזאגט: טאמער עס וואלט נאך געווען אפילו איין איד וואס האט געדארפט דיין טאטען דא אויף די

וועלט, וואלט אים דער הייליגער באשעפער נישט אוועקגענומען פון אונז. אבער וויבאלד אין הימל האט מען געזען, אז ער האט שוין אויפגעטון וואס ער האט געדארפט אויפטון פאר די גאנצע וועלט, האט דער הייליגער באשעפער צוגעפירט אז ער איז ארויף לחיי העולם הבא!

האט אים דער רבי ר' ברוכ'ל צוגעלייגט מורא'דיגע ווערטער: אבער דו ביסט דאך זיין קינד, און דו דארפסט אים דאך יא האבן, פאר דיר פעלט ער יא אויס, און ממילא - זאגט אים דער הייליגער רבי ר' ברוכ'ל - ווען דער הייליגער באשעפער וועט דיך וועלן טרייסטן, זאלסטו זיך נישט לאזן איבערבעטן! און ווען דער הייליגער באשעפער וועט דיך וועלן טרייסטן נאך מער, זאלסטו זיך נישט לאזן איבערבעטן, זאלסט נישט לאזן זיך נאכגעבן, זאלסט פאדערן פונעם הייליגן באשעפער אז ער דארף דיך נאך מער טרייסטן, און נאך מער טרייסטן!

זיך נישט לאזן טרייסטן סתם אזוי!

האט צו דעם צוגעלייגט רבי מאטל סלאנימער זצ"ל: היינט קען מען דאך נישט זאגן וואס דער רבי ר' ברוכ'ל האט דעמאלסט געזאגט. דעמאלסט איז נאך געווען א וועלט פול מיט צדיקים, אבער היינט האבן מיר דאך שוין גארנישט, און ממילא, אונז לאז מיר זיך נישט טרייסטן סתם אזוי פונעם הייליגן באשעפער מיט קיין שום נחמה! מיר זאגן פארן אייבערשטן: דו ווילסט אונז טרייסטן? דארפסטו אונז געבן תורה עבודה ויראת שמים, ניין! מיר זענען נאך אלס נישט געטרייסט! השפעות טובות, געזונט פרנסה נחת - מיר זענען נאך אלס נישט געטרייסט! גיב אונז התקרבות להקב"ה, כוחות אנציגיין מיט אמונה פשוטה, מיט בטחון, מיט שמחה, מיט שלום!

זיך אויסבעטן א גענצליכע נחמה

דער הייליגער באשעפער זאגט: נחמו נחמו עמי! און מיר זאגן - זאגט דער הייליגער רבי ר' ברוכ'ל - הייליגער באשעפער! מיר דארפן אסאך נחמה! מיר זענען אזוי צעבראכן, מיר דארפן אזוי שטארק די בית המקדש, עס פעלט אונז אזוי שטארק אויס, ווייל דו ביסט אונזער טאטע, און מיר זענען דיינע קינדער! יעדער איד זאל זאגן פארן אייבערשטן: אבער מען קען אונז נישט טרייסטן, ווייל אונז דארף מיר דעם בית המקדש, אונז דארף מיר די השראת השכינה, אונז קען מיר נישט סתם אזוי ווערן געטרייסט! און יעדער איד זאל בעטן ביים הייליגן באשעפער, אז דער הייליגער באשעפער זאגט נחמו נחמו עמי, אבער רבונו של עולם! וואס טוט זיך מיט מיין הייליגקייט? וואס טוט זיך מיט מיינע הייליגע קינדער? וואס טוט זיך מיט מיין פרנסה? וואס טוט זיך מיט מיין תורה עבודה און יראת שמים? וואס טוט זיך מיט די וועלט?! רבונו של עולם!! אונז ווער מיר נאר געטרייסט אז עס וועט זיין א פנים מאירות וועלט, עס וועט זיין א וועלט פון אשבש - אמונה שלום בטחון און שמחה, פון התקרבות להקדוש ברוך הוא! אונז דארף מיר אויסניצן די צייט, אז דער הייליגער באשעפער וויל אונז געבן נחמה, דארף מיר אונז בעטן ביים אייבערשטן: אונז

לאז מיר זיך נישט אזוי שנעל איבערבעטן, אונז לאז מיר זיך נישט אזוי שנעל טרייסטן. הייליגער באשעפער, אונזער הייליגער לעכטיגער זיסער טאטע אין הימל! געב אונז דערפאר אלע אונזערע געברויכן, נעם שוין אוועק די שווערע ביטערע נסיונות אין דעם ביטערן גלות! מאך אונז שוין א לעכטיגקייט אין די פינסטערניש פון די גלות!

די הפטורת – א שמועס צווישן כנסת ישראל מיט הקדוש ברוך הוא

דער אבודרהם שרייבט: די דריי הפטורות פון דברו שמעו חזון וואס מען זאגט אין די דריי וואכן, און נאכדעם די שבעה דנחמתא, דאס זענען פון די הפטורות וואס יעדעס יאר דארף מען האבן געזאגט דריי פון אבילות און זיבן פון נחמתא. דער הייליגער אבודרהם זאגט אזוי: עס איז דא א מדרש [ער זאגט אז די מדרש איז בדרך צחות], די שבעה דנחמתא איז א שמועס וואס כלל ישראל האט מיטן הייליגן באשעפער.

דער הייליגער באשעפער זאגט פאר די נביאים: נחמו נחמו עמי, איר נביאים גייט און טרייסט מיין פאלק. ענטפערט כלל ישראל מיט די צווייטע הפטורה פון פרשת עקב, די צווייטע הפטורה איז די תשובה פון די אידן צו די נביאים: ותאמר ציון עזבני ה', הייליגער באשעפער! דו האסט אונז איבערגעלאזט? מיר ווילן נישט ווערן געטרייסט פון די נביאים, מיר ווילן ווערן געטרייסט פונעם הייליגן באשעפער אליינס! גייען צוריק די נביאים און זאגן פארן הייליגן באשעפער די הפטורה פון פרשת ראה, עניה סוערה לא נוחמה! זיי לאזן זיך נישט טרייסטן, זיי ווילן דער הייליגער באשעפער זאל זיי טרייסטן. קומט די הפטורה פון פרשת שופטים און זאגט: פיין, אנכי אנכי הוא מנחמכם! דער הייליגער באשעפער זאגט, גוט, איך וועל ענק אליינס טרייסטן! רנו עקרה לא ילדה קומו אורי כי בא אורך! דער הייליגער באשעפער זאגט: איך וועל דיר ברענגען אלע ישועות, איך וועל דיך מאכן פרייליך! אויף דעם ענטפערט די כנסת ישראל: שוש אשיש בה' תגיל נפשי באלקי! יעצט בין איך בשמחה! ווייל דער הייליגער באשעפער געבט אונז אליינס די נחמה.

אלע עצבות, אלע מרה שחורה'ס, אלע יאוש - גענענדיגט דערמיט! דער הייליגער באשעפער אליינס טרייסט אונז! און אונז זאג מיר: שוש אשיש בה'! הייליגער באשעפער! הייליגער טאטע אין הימל! אונז פריי מיר זיך מיט דיר טאטע, אונז האבן דיך ליב, אונז טראסט מיר דיר הייליגער באשעפער, אז דו זארגסט פאר אונז, אז אונז זאל מיר האבן די שענסטע און די בעסטע, מיר זענען נישט צאמגעבראכן, מיר זענען קיינעם נישט מקנא, מיר האבן קיינעם נישט פיינט, מיר האבן נישט קיין רוגזא, מיר זענען מקיים 'ואהבת לרעך כמוך' 'ואהבת את ה' אלקיך', און מיר האבן ליב דעם הייליגן באשעפער מיט זיין תורה.

דער באשעפער אליינס כביכול טרייסט אונז. דאס איז אונזער שמחה, דאס איז אונזער חיזוק, דאס איז אונזער שטארקייט.

מעשה בחסיד אחד

עס איז געווען א מעשה היבש יארן צוריק. אין די שטאט באקו [באקוי איז אין איזבעישאן ביי איראן און טערקיי] איז געווען א איד וואס פלעגט דארט אהין פארן פאר געשעפטן. דער איד איז געווען א גוואלדיגער מדקדק בקלה ובחמורה, און אוודאי איז ער געווען א גרויסער מדקדק אויף כשרות. ממילא, ווען ער פלעגט אוועק פארן, פלעגט ער מיטברענגען אלע מאכלים וואס ער האט געגעסן א גאנצער וואך און אויף שבת קודש, אלעס וואס מען האט געדארפט, האט ער מיטגענומען. לעכט, מצות פאר לחם משנה, געקענטע פיש אין א קען, וויין. אלעס האט ער מיטגענומען, בשום אופן שבעולם האט ער נישט געטרינקן און געגעסן אין די פרעמד.

די וויין פלעגט ער מיטנעמען אין א פלאסטיגע פלעשל, כדי עס זאל זיך נישט צעברעכן. ווען ער איז אנגעקומען דארטן אין באקוי, איז ער איינגעשטאנען אין א האטעל, וואס האט געהאט א פען צו מאכן אביסל קיל דארט, די היצן דארט איז געווען זייער גרויסע, קיין פרידזשידער איז דארט נישט געווען, און אוודאי נישט די אלע אנדערע טעכנאלאגישע כלים.

עס איז געקומען ערב שבת קודש, ער נעמט ארויס די שבת'דיגע מאכלים און די שבת'דיגע זאכן, זעט ער, אז זיין רביצין האט אים מיטגעשיקט די וויין אין א גלאזערנע פלעשל, און עס האט געכאפט א קלאפ. האט ער געטראכט, ער וועט לייגן די וויין ביי די פען עס זאל זיך אביסל אפקילן, אזוי וועט ער עס קענען אפשר עפענען. עס איז געווען צוויי שעה פאר שבת, איז ער געגאנגן עפענען דעם שטאפער פונעם וויין, און ער געבט נאר א מאך אויף, עס האט אויפגעפלאצט די וויין, עס האט זיך אויסגעגאסן אויף די ערד, ער האט נישט קיין וויין אויף קידוש. ער האט געהאט גרויס צער און עגמת נפש. און ער האט געטראכט ביי זיך: ניין! א איד געבט נישט אויף, נישט דא אזא זאך, מען דארף האבן וויין אויף קידוש! און ער איז מתפלל צום אייבערשטן זאל אים אריינבליצן עפעס א רעין אין קאפ.

ער דארמאנט זיך, אז שפאצירנדיג אויפן גאס, האט ער געזען א מוסלומענער גוי וואס פארקויפט טרויבן. ער האט געטראכט א מחיה! ער וועט אויסקוועטשן טרויבן, וועט ער האבן אויף קידוש צו מאכן. ער איז ארום געגאנגן צוריק אויף די פאר גאסן וואו ער איז פריער געווען, און ער האט טאקע געטראפן דעם גוי דארטן פארקויפן טרויבן, קיינער האט עס נאכנישט געהאט אפגעקויפט, דער היילגער באשעפער האט שוין געהאט מקדים געווען די רפואה פאר די מכה. ער האט ברוך השם צו מאכן קידוש.

אזוי ווי ער הייבט אן אוועקגיין פון דעם סוחר וואס האט אים פארקויפט די טרויבן, הערט ער א פאר מענטשן שטייען דארט, און עפעס א פרוי שרייט אים: שלום שלום! קודם האט ער זיך נישט וואוסנדיג געמאכט, אבער ער האט געזען אז מען שרייט נאכאמאל, איז ער צוגעגאנגן פרעגן וואס זיי דארפן, וואס ער קען ער ארויסהעלפן. האט זי זיך אנגערופן, זי איז א אידישע, זי איז געבוירן א איד, זי ווייסט גארנישט פון אידישקייט, אבער זי איז געבוירן א איד, זי קען אביסל ווערטער, איינע פון די ווערטער וואס זי האט געקענט איז 'שלום'. זי האט געזען א איד, האט זי באגריסט.

פרעגט ער איר: וואס טוסטו דא אין א מוסלומענער שטאט? און וואס טוסטו דא? האט זי פארציילט: וואס הייסט? זי איז דא א כלה געווארן, און דא שטייט

איר חתן! זי ווייזט אים איר חתן איז דא!...

עס איז אים שלעכט געווארן פאר די אויגן. רבונו של עולם! א אידיש קינד גייט חתונה האבן מיט א מוסלומענער? מיט א גוי רח"ל?! דער הייליגער באשעפער זאל אפהיטן. און ער הייבט אן טראכטן, אפשר די גאנצע זאך וואס זיין ווין האט געקראכט, און ער האט געדארפט קומען צו קויפן די טרויבן, איז פשוט מזכה צו זיין א אידיש קינד זאל נישט חתונה האבן מיט א גוי חס וחלילה.

ער רופט זיך אן צו די מיידל: איך שטיי איין אין די און די האטעל, איך בעט דיך מארגן נאכמיטאג, קום אריבער, איך וויל מיט דיר עפעס זייער וויכטיג דורכרעדן!

דער הייליגער באשעפער האט געהאלפן, ער האט געמאכט מאסט פון די טרויבן, ער האט געהאט צו מאכן קידוש, עס איז נאך איבערגעבליבן אויף הבדלה. ער זעצט זיך אזוי צו זיך ביי די סעודה, ער הייבט אן טראכטן וואס מען זאגט ביי קידוש: 'כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים', ברוך השם אין די שטאט האט ער אלע זיינע ערליכע הייליגע אידישע זאכן, ער קען היטן דעם שבת. אבער די מח האט אים געהאלטן אין איין בוזשעווען: וואס וועט זיין מיט דעם אידיש קינד דא? ווען וועט זי אויך גלייבן אין די אותנו קדשת מכל העמים? ווען וועט זי גלייבן אין דעם עם סגולה?

שבת נאכמיטאג האט טאקע די מיידל געקלאפט אויף די טיר, און ער איז ארויסגעגאנגן שמועסן מיט איר. ער האט גערעדט מיט איר פאר פיר שעה, און ער האט איר געהאלטן אין איין מסביר זיין וואס עס מיינט א איד, וואס עס מיינט די אבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב, וואס דאס מיינט די אידן זענען געווען אין מצרים, יציאת מצרים, קבלת התורה, און עס איז דא א יענע וועלט, וואו מען געבט דין וחשבון. ער האט אריינגעווארעמט אין די אידישע מיידל וואס זי האט נעבעך גארנישט געוואוסט, און ער האט איר ארויסגעברענגט די הארבקייט פון חתונה האבן מיט א גוי, מען האט קינדער דער אייבערשטער זאל אפהיטן, דאס איז סטרא אחרא. ער האט איר זייער שיין מסביר געווען די חשיבות פון א איד, די שיינקייט פון א איד, די לעכטיגקייט פון א תורה לעבן.

צום סוף זאגט אים די מיידל: זי וויל עס איבערטראכטן, ער זאל איר געבן א קארטל מיט זיין טעלעפאן נאמבער, זי וועט אים שוין רופן. זאגט ער: ער קען איר עס נישט געבן, ווייל שבת טאר מען נישט טראגן, און זי גייט עס טראגן. האט זי געזאגט: זי טראגט ממילא, זי היט נישט קיין שבת, זי האט נאך קיינמאל נישט געהיטן קיין שבת. האט ער איר געזאגט: ניין! ער קען איר נישט מכשיל זיין מיט חילול שבת, בשום אופן שבעולם נישט! צום סוף איז געבליבן, אז ער וועט לייגן זיין קארטל ערגעץ אינדרויסן אונטער א שטיין, און זי וועט עס קומען נעמען זונטאג צופרי, און ווען זי וויל, זי זאל אים רופן.

מוצאי שבת איז ער ארויסגעגאנגן, און ער איז אוועקגעפארן. ער האט שוין נישט געוואלט דארט בלייבן מער, ער האט שוין נישט געהאט וואס צו טון, ער האט געוואלט אוועקפארן.

עס איז א דורכגעגאנגן זעקס חדשים. ער זיצט ביי זיך אין שטוב, און די מיידל רופט אים אריין, אז זי וויל אריבערקומען צו אים רעדן. די מיידל איז אריבערגעקומען, און זי האט אים פארציילט, אז ער האט איר זייער שטארק און ווארים אנגעווארימט צו אידישקייט. א וואך צייט האט זיך

געשלאגן, דער יצר טוב מיט די יצר הרע, ביז סוף וואך האט זי געכאפט א פליטה און זי האט אנטלאפן, און זי וויל ווערן אן ערליכע אידיש קינד, זי וויל אויך שרייען נעשה ונשמע.

און דער הייליגער באשעפער האט געהאלפן, ער האט איר זוכה געווען מקשר צי זיין מיט די פלאץ וואו מען איז מקשר די אלע בעלי תשובות, און דער הייליגער באשעפער האט געהאלפן, אז נאך דריי יאר האט ער געמאכט א בורא פרי הגפן אונטער די חופה פון די מיידל, וואס האט חתונה געהאט מיט אן ערליכע חשובע בחור, און זיי האבן אויפגעשטעלט אן ערליכע אידישע שטוב לתורה ועבודה, לתפארת בית ישראל.

הייליגע לעבטיגע אידישע קינדער! וואס זעען מיר פון די מעשה?! פון די מעשה זעען מיר: דער הייליגער באשעפער האט אונז געשיקט אין גלות, אבער אונז דארף מיר גלייבן באמונה פשוטה, אז מיר זענען דא אין גלות, און מיר טוען אויך א וועלט! עס צעברעכט זיך א וויין, מען דארף גיין זוכן טרויבן, און די סך הכל איז געווען: צוריקברענגען א אידישע נשמה! דאס איז אונזער עבודה אין די גלות! מיר דארפן מקבל זיין באהבה יעדע שוועריקייט, יעדע יסורים, יעדע דחק, וואס א מענטש מאכט מיט חס ושלום, קיינער זאל נישט וויסן, אבער אונז דארף מיר וויסן, אז דער רבונו של עולם

איז מקדים די רפואה פאר די מכה, אלעס איז צוגעגרייט פון אויבן אין הימל, אלעס איז בהשגחה פרטית אונז דארף מיר זוכן וואס איז די רצון השם? וואס איז מיין תפקיד? וואס דארף איך אויפטון מיט די שוועריקייטן וואס איך גיי יעצט א דורך? וואס וויל דער אייבערשטער? און אז מען גייט אן מיט אזא מהלך המחשבה, און מען לעבט אין אזא ווער פון טראכטן, און אזא ווער פון אזוי זיך אויפפירן, העלפט דער אייבערשטער, און מען זעט ניסים גלויים, און מען זעט באמונה פשוטה וואס מען האט געדארפט אויפטון, און מען זעט אז טוב השם לכל ורחמיו על כל מעשיו.

מיר זענען אראפגעקומען אויף די וועלט מתקן צו זיין, אויפצוטון פארן כבוד שמים. יעדע דיבור מחשבה, יעדע מעשה, דארף מיר אונז טראכטן: וואס איז די כבוד שמים? איז דען דא א כבוד שמים צי רעדן לשון הרע? איז דען דא א כבוד שמים פון מחלוקת? פון רכילות? פון עצבות און מרה שחורה? א כבוד שמים איז נאר דא ווען א איד לעבט אין פרייליך, ער האט ליב אידישע קינדער, ער איז סובל אידישע קינדער. א וואוילע פרייליכע מענטש, א גליקליכער מענטש, ער מאכט גליקלעך זיינע שטוב מענטשן, ער מאכט גליקלעך די מענטשן וואו ער דרייט זיך מיט, ער ברענגט א גליקליכקייט בין אדם למקום ובין אדם לחבירו..

צו ערהאלטן **אונזערע גליונות** יעדע וואך, שיקט צו:
gilyonospm@gmail.com

אור לנתיבתי

וואס איז די ריכטיגע עניוות?

א איד האט אנגעפרעגט, אז ער האט געזען אינעם ספר מנוחה שלימה, א מאמר אויף די ענין פון איזה מכובד המכבד את הבריות, אז א מענטש דארף זיך אליינס אויך מכבד זיין. די רעיון וואס אונז ברענגט מיר ארויס דארט איז, אז וויאזוי א מענטש ברענגט זיך ארויס צו מענטשן, אזוי וועלן זיך מענטשן אוועקשטעלן קעגן אים, מען וועט זיך אויפפירן צו אים, לויט די הנהגה וואס מענטשן זעען וויאזוי ער פירט זיך, אזוי גייען זיי זיך אויפפירן צו אים.

לכאורה, איז דאס דאך א סתירה מיט די ענין פון ענווה, עס איז דאך גיאות.

די תשובה אויף דעם, איז בעצם א לענגערע שמועס, אבער אונז גייען דא בקיצור אומר, פראבירן צו ענטפערן, אין קורצע ווערטער, יסודות'דיגע ווערטער, אויף די ענין פון ענווה און גאווה. גאווה בעצם, איז א לשון פון ברייטקייט. דאס טייטשט: ווען א מענטש לעבט אין זיך, און טראכט פון זיך, און בלאזט פון זיך, ער הערט נישט אנדערע מענטשן, אלץ איז ער שולט אויף אנדערע מענטשן, אלעס דארף גיין זיין וועג. ער רעדט פון זיך גרויס, און אנדערע מענטשן קוקט ער אראפ. ער רעדט לשון הרע, ער רעדט רכילות, ער מאכט אוועק אנדערע מענטשן. דאס איז גיאות. ווען א מענטש ווייסט ווער ער איז, און ער מאכט זיכער צו זיין ווער ער איז, דאס איז נישט גיאות.

למשל, ווען א מענטש איז א חזן, און מען שיקט אים צו צום עמוד, דארף ער נישט זאגן, ווער בין איך? וואס בין איך? וואס שיקסטו מיר צו? ער דארף מסרב זיין איינמאל, ווייל אזוי שטייט אין די הלכה, און דערנאך דארף ער צוגיין. ער ווייסט פארוואס מען האט אים צוגעשיקט, ווייל ער איז א חזן, און ווען ער שטייט פארן עמוד זאל ער דאווענען די שענסטע און די בעסטע, מהנה צו זיין די ציבור, און מהנה זיין הקב"ה, כבד את ה' מהונך, אל תקרא מהונך אלא מגרונך. ווייסט ווען ער איז א בעל גאווה? ווען נאכן דאווענען גייסטו צי צו אים, און דו זאגסט אים: האסטו אראפגעלייגט א הערליכע א-ל אדון!... און ער זאגט דיר: "הא? האסט נאך קיינמאל נישט געהערט א זאנס!! קיינער קען דאס נישט

מאכן! נפתלי, ער איז טאקע א חזן, אבער נישט אזא חזן!" אה, יעצט איז ער אריין אין גיאות.

אבער ווען דו זאגסט אים, ער האט געזינגען א שיינע קל אדון, געזינגען א שיינע ממקומך, און ער זאגט: נע, עס איז נישט געווען אזוי שיין, ער האט געקעקעצט... דאס איז נישט קיין עניוות, ווייל ער ווייסט עס איז שיין, און די עולם האט הנאה געהאט, און ער פאר זיך, שפירט אויך אזוי. עס איז א טאלאנט וואס דער אייבערשטער האט דיר געגעבן, מען זאגט אודה ה' מאוד בפי, דער אייבערשטער האט דיר געגעבן א מתנה א טאלאנט, ניץ עס געזונטערהייט, זיי זיך מחזק דערמיט.

יעצט לאמיר דיר זאגן וואס הייסט 'איזה מכובד המכבד את הבריות'. ווען מען דארף זיך אליינס מכבד זיין. ווען עס קומט צי צו דיר איינער, און ער זאגט דיר: זרח טייערע! ווער האט דיר איינגערעדט ביסט א חזן? שטותים! האסט געמאכט דא א טעות, דארט האסטו געגליטשט, און דארט האט נישט געקלאפט! ער צעטרעט דיך. יעצט איז דא אידן, וואס זיי האלטן אז דא איז דא א מצוה פון ענוה, פון שווייגן, זיך לאזן און גארנישט זאגן, און זיך לאזן ווי טון. איך בין דאך אן עניו, א שפל ברך.

בכלל נישט! אוודאי, עס איז דא אן ענין פון בולם פיו בשעת מריבה, איך רעד דאך נישט יעצט, ווען יענער קריגט זיך מיט דיר. איך רעדט נישט, ווען יענער איז דיר מבזה ברבים. איך רעד, ווען יענער טוט דיר פשוט צעקלאפן. אויב דו וועסט אהיימגיין פון די שמועס אן עפעס צו טון, גייסטו זיין צעקלאפט, וועסט שפירן אדער מען צעקלאפט דיר, דו האסט נישט קיין ישות, עס גייט דיר ווי טון דאס הארץ. דאס איז פשט אז דו ביסט געווארן צעקלאפט, דאס איז נישט קיין עניוות, דאס איז נישט שפלות, דאס איז שברון רוח, דאס איז א צעבראכענער לב, א צעבראכענע הארץ, דאס איז נישט קיין ענוה.

אין אזא צייט דארפסטו זאגן פאר יענעם, מיט א שמייכל, און זאגן: קוק, דאס איז די שענסטע וואס איך קען, דאס איז די בעסטע וואס איך קען, איך זע די עולם האט הנאה געהאט. אויב די עולם וויל עפעס בעסער וועלן זיי דינגען, וועלן זיי ברענגען, א צווייטן. אבער לויט וויפיל איך קען, און לויט וויפיל מתנות דער אייבערשטער האט מיר געגעבן, וויפיל חכמה בינה ודעת איך לייג אריין אין די טאלאנט, מיין איך, אז איך דאווען זייער גוט און זייער שיין, און צופרידנשטעלנד פארן עולם.

פארוואס זאלסטו דאס זאגן? נישט ווייל דו ביסט א בעל גאווה. אין די ווערטער ליגן נישט קיין טראפ גיאות. אין די ווערטער ליגט, אויב דו לאזט דיך נישט צעקלאפן פאר זיך אליין, און יענער גייט נישט נאכאמאל קומען דיר זאגן די ווערטער, ווייל ער שפירט און ער זעט, אה, דער מענטש קען מען נישט סתם

צעקלאפן און צעטרעטן, ער איז א פרייליכער מענטש, ער איז א נארמאלער מענטש, ער לאזט זיך נישט טרעטן, נישט דורך דעם וואס ער שרייט צוריק, און נישט דורך דעם וואס ער טוט דעם צווייטן וויי. נאר דורך זיך אוועקשטעלן ווי א נארמאלער מענטש, יענער זאל שפירן שלעכט, אוי, וואס האב איך אים געדארפט זאגן, ער גייט דיך איבערבעטן. און דו ווייסט וואס יענער גייט דיר ענטפערן, יענער גייט דיר ענטפערן, טאקע, איך האב נישט דאס געמיינט, איך אנטשולדיג זיך, איך האב טאקע געמיינט צו זאגן, אז עס איז דא, איך ווייס... העכערע ברייטערע, קאפ שטימע... איך האב דאס בכלל נישט געמיינט. און דו גייסט הנאה האבן, יענער גייט הנאה האבן, און דו גייסט נישט ווערן צעקלאפט.

זייער אסאך מענטשן, וואס זיי האבן רדיפות, זייער אסאך מענטשן וואס זיי געבן אויף טאלאנטן, זייער אסאך מענטשן וואס זיי געבן אויף זייער ארבעט, זייער אסאך מענטשן וואס זיי געבן אויף אסאך פון זייער לעבן, פאר די צעקלאפטע ווערטער וואס זיי באקומען. און ממילא קומט אויס, אז דאס איז נישט קיין עניוות. ווייל טאמער עס וואלט געווען עניוות, וואלטן זיי געוואקסן אין עבודת ה', וואלטן זיי געווען פרייליך, וואלטן זיי געדינט דעם אייבערשטן, און זיי וואלטן גארנישט אויפגעגעבן. דאס איז נישט די ריכטיגע עניוות.

די ריכטיגע עניוות איז דעמאלסט, ווען דו קענסט ש"ס, און דו פארציילסט עס פאר קיינעם נישט. אדער, ווען איינער זאגט דיר: "דו האסט געלערנט גאנץ ש"ס?!". און דו מאכסט נישט קיין בראטל, דו הייבסט נישט אן מסביר זיין ווי שווער עס איז געווען, און וויפיל שעה דו האסט אריינגעלייגט. און דו נעמסט די קאמפלימענטן און דו עסט עס, און דו לעקסט עס, און דו נעמסט עס ארום. דאס איז גיאות. אבער ווען א מענטש זאגט דיר, האסט געענדיגט ש"ס? און דו זאגסט יא. און ער פרעגט וויפיל יאר? זיבן יאר? און יעדן טאג בקביעות? און דו ענטפערסט די פאקטן, יא צו ניין, און דו שמועסט עס אויס, און דו ביסט פרייליך, און דו שפירסט דיך גליקלעך דערמיט. דאס איז נישט קיין גיאות. דאס איז א נארמאלער מענטש. א מענטש קען נישט זיין צעטרעטן.

יעצט, איז דא מענטשן, וואס ווען מען קוקט זיי אן, איז אזיווי זיי בעטן זיך, מען זאל זיי צעטרעטן. דהיינו, למשל, אז דו ביסט א וויכער מענטש, און איינער קומט צי צו דיר, און ער געבט דיר א שטויס. נישט ווייל ער וויל זיך מיט דיר קריגן, ער איז דיך מקנא, צו פאר אנדערע סיבות. אבער ער וויל נישט עכט זיין מיט דיר צעקריגט, ער איז דיין ברודער, ער איז דיין קאזין, ער איז דיין גוטער חבר. אבער דאס איז די וועג וויאזוי ער געבט ארויס זיינע פערזענדליכע ווייטאגן, דורך דיר געבן א קלאפ. ווייסט וואס דו דארפסט טון אין אזא צייט? מיט עניוות זאג אים: ברוך? פארוואס ביסטו אזוי בייז? וואס האב איך דיר אזוי וויי געטון? ברוך, לאמיר זיך דורכקומען! וואס קען איך דיר העלפן? עפעס שטערט דיך אין לעבן? עפעס טויג נישט? און יענער ענטפערט: ניין, גארנישט

שטערט מיך נישט, דו קענסט מיר נישט העלפן. נאר איך וויל נישט דו זאלסט זיין גבאי דא אין בית מדרש!! מען געבט א שמייכל, און מען זאגט אים: ברוך טייערע, גבאי אין בית מדרש בין איך, דאס איז מיין אמט, מען האט מיך אויפגענומען! דו דארפסט דיך אבער עפעס אנדערש, קום, איך גיי דיר העלפן! און מען געבט א שמייכל, און ער גריסט אים מיט א שמייכל, און ער רופט אים אן פרעגן וואס ער מאכט, און ער שיקט אים אריבער א מתנה לכבוד שבת. ער שטעלט זיך אוועק, נישט באופן גיאות, פון פירן א מערכה, פון מחלוקת, פון צוריקשרייען, איך וועל דיר ווייזן ווער איך בין! דו וועסט שוין זען! דאס איז גיאות, דאס איז מחלוקת, דאס איז קריגעריי. אבער זיך אויפצובויען, און נישט לאזן זיך צעטרעטן פון א מענטש, דאס דארף א מענטש זיך מכבד זיין.

און די זעלבע זאך, זיך נישט לאזן צעטראטן פון זיך אליין. דער יצר הרע קומט א גאנצן טאג צו א מענטש, דו לערנסט נישט! דו דאווענסט נישט! דו קענסט נישט! דו ווייסט נישט! פארוואס זאגסטו דרשות? דו ווייסט וואס דו רעדסט? פארוואס לערנסטו פאר שיעורים? דו קענסט אפילו נישט די גמרא! פארוואס דאווענסטו פארן עמוד? דו הייבסט נישט אן צו קענען דאווענען! קעגן דעם יצר הרע דארף זיך א מענטש אוועקשטעלן, מיט א געוויסע מכובד'דיגקייט. איך בין אן עם סגולה, איך בין א איד, איך בין א נארמאלער מענטש, איך בין א באזעצענער מענטש, איך בין א מענטש וואס לעבט במחשבה דיבור ובמעשה מיט יישוב הדעת. ווייל ווען דו טראכסט אזוי, פירסטו זיך אזוי אויף, און מענטשן גייען צו דיר אזוי רעדן, דאס איז די פראבלעם.

דו זאלסט וויסן, מענטשן גייען דאס אננעמען, און מען גייט אזוי צו דיר רעדן. ווייל דו שטעלסט זיך אזוי אוועק, אזוי טראכסטו, און אזוי שטעלסטו זיך אוועק. דאס איז די ענין פון איזה מכובד המכבד את בריות, מען זאל זיך אליין מכבד זיין. זאלסט מאכן זיכער אז דו פירסט דיך נישט אויף צווישן מענטשן אויף א וועג וואס מענטשן זאלן דיך צעטרעטן, און נאכדעם וועסטו האבן טענות. עניוות איז, ווען איינער קומט אינמיטן בית מדרש און ער שרייט דיך אן, ער איז דיך מבזה. יעצט איז די זמן פון שווייגן. דאס איז אן עניו, וויל ער נעמט עס אן פונעם אייבערשטן, און ער נעמט עס אן באהבה, ער טוט די תורה. אדער ווען א מענטש לערנט א גאנצע ליל שישי און דענאך קומט ער אהיים, שרייט ער נישט אויף די שטוב, און ער האט נישט אויף קיינעם קין טענות, איך האב געלערנט א גאנצע נאכט, קומט אים די וועלט. ניין! ער איז א רואיגער מענטש, ער איז א נארמאלער מענטש, עס קומט אים גארנישט פאר זיין לערנען, פאר זיין דאווענען, ער טוט עס פארן אייבעשטן, עס קומט אים נישט דערפאר, ער שפירט זיך נישט ווי דער געלונגענסטע מענטש אויף די וועלט, און ער טרעט אויף קיינעם נישט, דאס איז עניוות.

מען קען הערן תשובות בכל תחומי החיים אויפן ליניע אויף קנעפל: 511.

פניני מאור הפרשה

קטעים נבחרים מדברי תורה בעת רעוה דרעוין

מען טאר נישט שרייען ביים דאווענען אבער אז עס שרייט זיך ארויס איז דא א לימוד זכות

איינער האט אמאל אנגעפרעגט כ"ק מרן אדמו"ר מתולדות אהרן זצוקל"ל, וואס זיין שווער דער שומר אמונים זצ"ל האט געזאגט לגבי די ענין פון דאווענען, לגבי שרייען, האט דער תולדת אהרן רבי געענטפערט, אז דער 'שומר אמונים' האט געענטפערט, אז מען טאר דאס נישט טון, אבער עס זענען דא מענטשן וואס עס שרייט זיך ארויס פון זיך אליינס, דעמאלס איז דא א לימוד זכות אויף זיי.

מען דארף לערנען די תפילות פון די הייליגע טעג

עס קומט די הייליגע טעג דארף מען שוין אנפאנגן לערנען די תפילות פון די הייליגע טעג, יעדע תפילה, יעדע יוצר, מסודר אלע תפילות, די יסוד פון דער וואס האט מחבר געווען די יוצר, צו די אנשי כנסת הגדולה, אדער די יוצרות. תפילה איז א לשון 'דביקות', מען דארף ווערן דבוק אינעם אייבערשטן.

נאכדעם איז דא א פרטיות'דיגע דאווענען, וואס דעמאלס דארף מען זיך ארויסשרייען. אוודאי אפילו די דאווענען מיט די מח, אז עס שרייט זיך ארויס, שרייט זיך ארויס, מען קען אויך שרייען צו מעורר זיין די מחשבה, אבער דאס איז זיכער, אז די שטילע שמונה עשרה האט מען געשטעלט פאר שטילע שמונה עשרה, דארף מען אריינטראכטן, וואס איז תפילה? וואס בעט איך? וואס שטערט? וואס פעלט מיר? אויף וואס דאווען איך? וואס איז מיין יסוד? וואס איז מיין הודאה? פארוואס זאג איך עקסטער אלוקי אברהם אלוקי יצחק ואלוקי יעקב? וואס וויל איך ארויסברענגען דערפון?

פארשטייך די דאווענען ווי א לימוד

אונז דארפן פארשטיין די דאווענען אזויווי ווען מען לערנט א בלאט גמרא אדער א סעיף אין שולחן ערוך, מען וויל אלעס פונקטליך פריש פארשטיין, אזוי דארפן אונז דאווענען, ארויסהאבן די דאווענען, פארשטיין די דאווענען, וואס דארף איך אנקומען מיט די דאווענען, דאווענען איז נישט סתם א רוטין.

גיב נישט אויף פון מתפלל זיין – עס גייט אנגענומען ווערן

דער הייליגער רבי ר' הירשל'ע מרימנוב זי"ע האט געטייטשט: 'הרחב פיך ואמלאהו', 'הרחב פיך' דריי דיר אויס די מויל, בעט נאכאמאל און נאכאמאל, זארג נישט, עס וועט קומען א צייט וואס עס וועט נתקבל ווערן.

ר' רפאל בערשעטער האט געזאגט: א מענטש זאל נישט אויפהערן בעטן יעדן טאג אפילו הונדערט מאל, 'הייליגער באשעפער גיב מיר פרנסה', צום סוף וועט ער האבן, ער זעט אפשר נישט, אבער די תפילות ווערט נתקבל, 'נישט בעטן' דאס איז יאוש, דאס איז אויפגעבן.

צום הייליגן באשפעער דארף מען זיין א פעגער

ר' דוד'ל לעלוב'ער זאגט: עס איז דא א לשון אין תפילה 'פגוע'. 'פגוע' איז א לשון פון א 'פעגער' א 'נודזש' - צום הייליגן באשפעער דארף מען זיין א פעגער.

דאווענען נאר פארן באשעפער

מען פארציילט אז רבי העניך מאלכסנדר איז געווען ביים הייליגן רבי בונם פון פרשיסחא, און מען האט אים מכבד געווען צו דאווענען פאר'ן עמוד, ער האט געדאווענט פאר'ן עמוד, אינמיטן איז דער רבי רבי בונם אריינגעקומען אין בית המדרש, און רבי העניך האט אראפגעלאזט די טאן אלס יראת הכבוד פון רבי בונם, אינמיטן האט ער באשלאסן אז ער דאווענט דאך נישט פאר דעם רבי'ן ער דאווענט דאך פאר'ן אייבערשטן, ער האט געדאווענט ווייטער מיט די זעלבע קול. נאכ'ן דאווענען האט אים רבי בונם אויסגערימט פאר'ן גיין ווייטער מיט די זעלבע קול.

די עבודת התפילה פון צאנזער רב

עס איז באקאנט אז דער צאנזער רב זצ"ל האט געהאקט מיט די פיס ביים דאווענען ביז עס איז געגאנגען בלוט און אייטער. איינמאל האט א ראפשיצער תלמיד דאס צוגעזען, האט ער געגאנגען זאגן פארן ראפשיצער רב אז ער זאל זאגן פאר'ן צאנזער רב, ער זאל האקן מיט די פיס וואס גייט נישט קיין בלוט. האט אים דער ראפשיצער רב געענטפערט: ווען איך זאל וויסן אז צאנזער רב ווייסט מיט וועלכע פיס ער האקט וואלט איך אים שוין געזאגט, אבער איך ווייס אז ער ווייסט נישט מיט וועלכע פיס ער האקט.

זיך נישט שעמען מרבה צו זיין בתפילה

עס קומט חמשה עשר באב. חמשה עשר באב הייבט זיך אן די הייליגע טעג, די עיקר פון די הייליגע טעג איז די כח התפילה, דארף מען אריינלייגן כוחות צו וויסן די פשט אין תפילה, לעבן אין דאווענען, אונז לעבן היינט אין א דור וואס מוטשעט זיך ברוחניות ובגשמיות. אסאך מאל א מענטש אינמיטן טאג שעמט ער זיך אז ער בעט אזויפיל דעם אייבערשטן - שעם דיר נישט! תקט"ו תפילות האט משה רבינו געדאווענט, דארפסט ווייטער דאווענען, תפילות ווערן נתקבל, חלילה אריינצופאלן אין א יאוש, חלילה אז א מענטש זאל אריינפאלן אין א יאוש.

קול פנים מאירות

שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר מפנים מאירות סיקסא שליט"א

צענטראלע נומער: 845-414-0076

א"י: 072-370-1823 | **ענגלאנד:** 0330-350-3190 | **ארגענטינע:** 5411-2152-7691

| **אנטווערפן:** 323-346-0673 | **מאנטריאל:** 438-228-2500